ADVIES PLAN VAN AANPAK HERSTEL STORMSCHADE WINTERSWIJK

Versie: 9 december 2025

1. Aanleiding

De gemeenteraad van Winterswijk heeft tijdens de vergadering van 25 september 2025 kennis genomen van de 'Startnotitie herstel stormschade Winterswijk'. Op basis van deze Startnotitie heeft de gemeenteraad verzocht om een uitgewerkt voorstel voor het herstel van de stormschade. Daarbij is aangegeven dat het wenselijk is om verschillende scenario's voor te leggen, zowel voor het openbare terrein als voor terreinen van derden en te streven naar maatschappelijke meerwaarde. De gemeente streeft daarbij naar een duurzaam herstel van het landschap en versterking van het buitengebied.
In voorliggende notitie worden de diverse scenario's voor het herstel uiteengezet en wordt, in afstemming met de betrokken gebiedspartijen, een advies geformuleerd.

2. Overwegingen

Direct na de storm zijn werkzaamheden uitgevoerd om de veiligheid te herstellen. De wegen zijn vrijgemaakt, beplanting is opgeruimd en noodzakelijke snoeiwerkzaamheden zijn uitgevoerd. Ook zijn de wegen hersteld. Na het beheersen van de crisissituatie direct na de storm is ruimte gekomen voor het uitwerken van de mogelijkheden tot herstel.
Het herstellen van de schade kan ook met meer ambitie worden benaderd. Er is daarom bij de uitwerking gekeken naar de versterking van het oude cultuurlandschap, mogelijkheden voor bijvoorbeeld recreatie en toerisme, of de versterking van de klimaat- en natuuropgave. Vanuit deze mogelijkheden zijn verschillende scenario's uitgewerkt.

3. Stakeholders

Het is belangrijk dat er in de omgeving behoefte, draagvlak en enthousiasme is voor uitvoering van maatregelen voor gericht herstel op, of nieuwe inrichting voor, cultuurhistorisch erfgoed, landschap en natuur. Bij de uitwerking van de scenario's zijn een aantal stakeholders (kort) geconsulteerd waaronder vertegenwoordigers van de WCL, buurtschappen, landbouw, recreatieondernemers, landgoederen en terrein beherende organisaties. De uitkomsten zijn meegewogen in het advies.

4. Algemene uitgangspunten

Bij alle scenario's worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het herstelplan richt zich op het hele buitengebied van Winterswijk. In alle buurtschappen is namelijk in meer of mindere mate schade ontstaan. Ook is voor de maatschappelijke meerwaarde de deelname aan versterking van het landschap overal gewenst. In de uitvoering kan eventueel prioriteit worden gegeven aan de zwaarst getroffen gebieden.
- Wat betreft de bebouwde kom richt het herstelplan zich alleen op de openbare wegen, waar schade is opgetreden. Terreinen van derden (veelal tuinen) in de kom vallen niet onder het herstelplan.
- Het herstelplan richt zich niet op gronden van andere overheden zoals de provincie en het waterschap, we zoeken wel de samenwerking met deze partijen.
- Het herstelplan richt zich niet op gronden van terrein beherende organisaties. Zij kunnen desgewenst zelf middelen aanwenden uit eigen vermogen of bijvoorbeeld SPUK – gelden (Specifieke Uitkering Natuur) bij de provincie Gelderland.
- Deelname aan het herstelprogramma is volledig op vrijwillige basis.

- Vanuit het herstelplan worden tijd, energie en middelen beschikbaar gesteld voor zowel advisering bij planvorming, als beschikbaar stellen van plantsoen en de aanleg daarvan.
- Bij herstel of nieuwe aanleg houden we rekening met klimaatverandering en biodiversiteit, en maken we zo veel mogelijk gebruik van autochtoon plantmateriaal.
- Het laanbomenbeheerplan is de basis voor het uitwerken van plannen langs openbare wegen.
- Het herstelplan wordt afgestemd op lopende projecten en processen waaronder Gebiedsontwikkeling Winterswijk (voorheen Vitaal Platteland).

5. Scenario's

Voor het gemeentelijk areaal als ook voor terreinen van derden zijn ieder drie scenario's uitgewerkt. Daarbij zijn de kansen en knelpunten in beeld gebracht en is een doorkijk gegeven naar de kosten en mogelijkheden voor financiering.
De kosten voor de gemeentelijke scenario's zijn doorgerekend. Omdat de omvang van opgave of deelname op terrein van derden vooraf moeilijk is te voorspellen, is het niet mogelijk om een goede inschatting van de kosten te maken. Voorgesteld wordt daarom om bij de scenario's voor terreinen derden uit te gaan van een werkbudget. In de bijlagen zijn de 6 scenario's uitgewerkt.
In onderstaande figuur zijn de scope en ambitie per scenario schematisch samengevat.

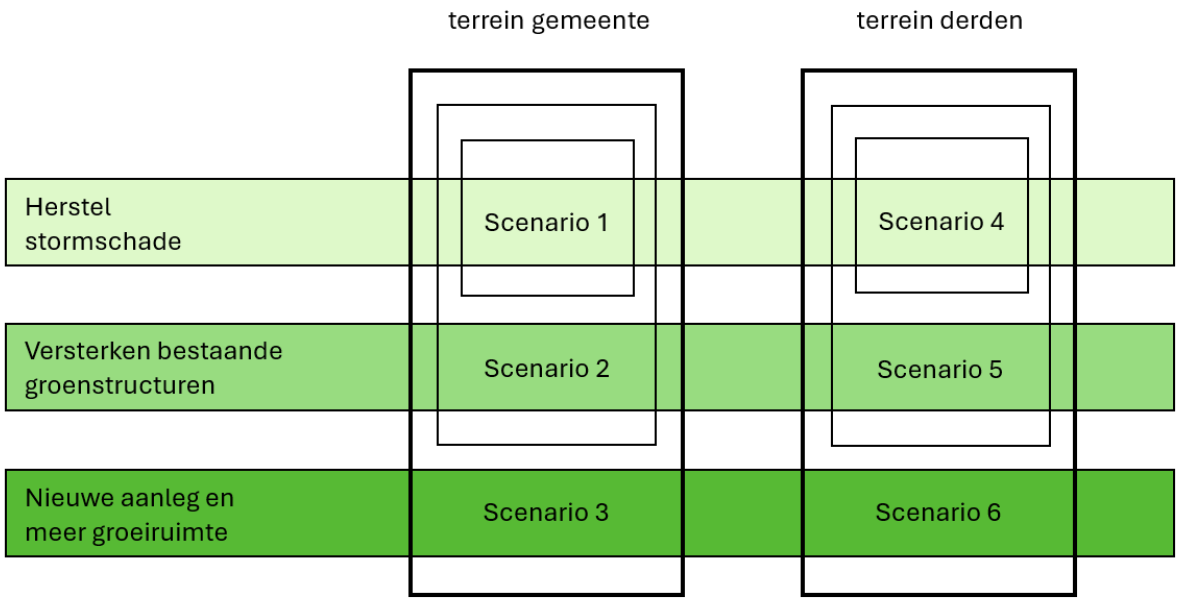

6. Weging scenario's

We streven naar een duurzaam herstel van het landschap en versterking van het buitengebied.
In de afweging van de diverse scenario's zijn de volgende aandachtspunten meegewogen:

- Erfgoed/landschap: landschap als geheel, staat van afzonderlijke landschapselementen en bij sommige scenario's kleine historische bouwwerken.
- Biodiversiteit: soortenrijkdom als gevolg van beschikbaar habitat.
- Klimaat-adaptatie: aanpassing van landschap en soortsamenstelling om in te spelen op langere perioden van droogte.
- Recreatie en toerisme: aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van het landschap voor toeristisch-recreatief medegebruik.
- Kosten: de benodigde investering ten opzichte van de andere scenario's.
- Financiering: de kans op het verkrijgen van subsidie van derden.

Referentie voor de waardering van scenario's is de situatie van vóór de valwind. Worden bijvoorbeeld evenveel bomen langs wegen terug geplant als dat er omgevallen zijn dan is de waardering neutraal. Bij minder aanplanten wordt de waardering negatief en bij meer aanplanten is sprake van een meerwaarde.

Scenario / *Wegingsfactor*	1 – gemeentelijk - herstel	2 – gemeentelijk – herstel + versterking	3 – gemeentelijk – herstel + versterking + nieuwe aanleg	4 – terrein derden - herstel	5 – terrein derden – herstel + versterking	6 – terrein derden – herstel + versterking + nieuwe aanleg
Erfgoed/landschap	=	++	+++	=	++	+++
Biodiversiteit	+	++	+++	+	++	+++
Klimaat-adaptatie	+	++	+++	+	++	+++
Recreatie	-	++	+++	=	=	+
Kosten	-	--	---	-	--	---
Financiering	?/+	?/+	?	?/+	?	?

--- *sterk negatief / +++ sterk positief / = neutraal*

7. Advies

Gemeentelijk areaal
Geadviseerd wordt om te kiezen voor scenario 3; herstel van stormschade, versterken van bestaande structuren en nieuwe aanleg van landschapselementen c.q. groenstructuren.
Zoals ook beschreven in het Raadsvoorstel van 25 september 2025 blijven de uitdagingen voor het Winterswijkse landschap onverminderd actueel. Aansluitend op de 'Beleidsvisie Landschap en Biodiversiteit' en het 'Beheerplan Laanbomen' is het essentieel om naar de toekomst te kijken voor het behoud en ontwikkeling van het landschap. De stormschade kan aangewend worden om deze processen verder vorm te geven.
De uitvoering van scenario 3 beslaat een periode van 5 tot 10 jaar. We delen deze als volgt in;
In 2026 richten we ons op herstel gemeentelijk terrein (scenario 1).
In 2026 tot en met 2030 wordt ingezet op versterking van gemeentelijk areaal (scenario 2).
Voor de uitvoering van nieuwe aanleg (scenario 3) worden in 2026 de ontwikkelkansen en financieringsmogelijkheden verder uitgewerkt en wordt aansluiting gezocht bij de Gebiedsontwikkeling Winterswijk.

Terreinen derden
Geadviseerd wordt om te kiezen voor scenario 6; herstel van stormschade, versterken van bestaande structuren en nieuwe aanleg van landschapselementen.
Omdat het op terrein van derden moeilijk is om te controleren of deelname aan een regeling komt vanuit herstel (scenario 4) of versterking (scenario 5) wordt geadviseerd om hierin geen onderscheid te maken.
In 2026 richten we ons op realisatie van een landschapsregeling voor herstel en versterking en nieuwe aanleg op terrein van derden (scenario 4 + 5 + 6). Afhankelijk van het animo voor deze regeling kan een doorkijk gemaakt worden naar de komende jaren. Grotere projecten kunnen worden opgepakt vanuit de Gebiedsontwikkeling Winterswijk. Hier zal op de termijn dan ook (co-)financiering gevraagd worden.

8. Financiering

Op basis van de huidige inzichten is een eerste raming gemaakt voor realisatie van de verschillende scenario's. Daarbij wordt ook gekeken naar de verwachting van mogelijkheden voor financiering van derden. De provincie Gelderland heeft de intentie uitgesproken financieel bij te willen dragen aan het herstel van de stormschade. Een concrete aanvraag voor financiering kan op basis van het raadsvoorstel in januari 2026 worden opgesteld. In onderstaande tabel is de verwachting van de mogelijkheden verwerkt.

Uitgangspunten raming

- Kosten zijn inclusief capaciteit, externe expertise (inhuur), voorbereiding, plantmateriaal en uitvoering.
- De middelen die de raad op 25 september beschikbaar heeft gesteld ten behoeve van fases 1 en 2 kunnen niet aangewend worden voor de scenario's als genoemd in voorliggend advies.
- Jaarlijks beschikbare gemeentelijke middelen voor boomonderhoud, kap en aanplant (in totaal €400.000,- binnen OPR) zijn geen onderdeel van de raming.

Beheer

De nieuw te planten bomen zijn eigendom van de gemeente een worden door de gemeente beheerd. In de eerste drie jaar na aanplant wordt nazorg uitgevoerd. Nazorg bestaat uit watergeven, begeleidingsnoei en na 3 jaar het verwijderen van boompalen. Aansluitend worden de bomen elke 3 jaar geïnspecteerd en wordt waar nodig gesnoeid.
Bij uitbreiding van het areaal bomen langs de wegen zal een kleine toename aan beheerskosten zitten. Volwassen bomen kosten in beheer meer als jonge aanplant. Door het wegvallen van de volwassen bomen en de aanplant van nieuwe bomen kunnen de kosten in het huidige beheer budget worden opgevangen.
Bij aanplant van bomen op particulier terrein is de eigenaar zelf verantwoordelijk voor duurzame instandhouding van nieuwe beplantingen die zijn aangelegd vanuit het herstelprogramma.

Subsidie

Vanuit de provincie Gelderland zijn middelen beschikbaar die zijn verkregen van het Rijk voor natuurinclusieve (landbouw-)maatregelen voor Natura 2000 en Vogel- en Habitatrichtlijn. Het gaat om de SPUK 1 - gelden (Specifieke Uitkering Natuur). Deze SPUK - middelen moeten al in 2026 volledig zijn uitgegeven en afgerekend. De voorwaarden en eventuele eigen bijdrage hiervoor moet nader uitgewerkt worden. De provincie is bereid om, als gebaar van samenwerking en ondersteuning van Winterswijk, hiervoor een apart subsidiebesluit te maken.
Er is vanuit de SPUK 1 een toezegging gedaan voor de Gebiedsontwikkeling Winterswijk. In deze subsidie is een "regisseur projecten" opgenomen die zich in 2026 zou kunnen bezig houden met het starten van het proces voor het herstel van de stormschade en versterking van het landschap, omdat dit ook doelen van de Gebiedsontwikkeling zijn. Dit als overbrugging, vooruitlopend op het beschikbaar komen van andere middelen.
In 2026 komen er opnieuw SPUK - gelden beschikbaar. Deze SPUK 2 - gelden zijn beschikbaar voor maatregelen met een directe relatie met de Natura 2000 herstelmaatregelen.

Subsidieregeling Biodiversiteit en Landschap

Er is een bedrag van €100.000,- beschikbaar (waarvan 50% gefinancierd vanuit provinciale subsidieregeling) voor maatregelen voor biodiversiteit en landschap. Deze middelen zijn beschikbaar tot 2029. Het advies is om deze middelen te reserveren voor ná 2026. Voor maatregelen die in 2026 uitgevoerd kunnen worden kan er mogelijk gebruik gemaakt worden van de SPUK 1 gelden. Daarmee behouden we de middelen voor de regeling biodiversiteit en landschap om vanaf 2027 in te zetten.

Gemeentelijk areaal
De totale kosten voor uitvoering van de werkzaamheden van scenario 1+2+3 voor de periode 2026 tot en met 2030 zijn geraamd op €1.200.000,-.

In 2026 is het volgende geraamd;
- Uitgaven in 2026 voor uitvoering scenario 1 + 2 en de voorverkenning is totaal €660.000,-
- In 2026 wordt ingezet op het verkrijgen van €610.000,- subsidie vanuit de Spuk 1-gelden in 2026. Er ligt hiervoor nog geen toezegging.
- In 2026 kan een bedrag van €50.000,- worden ingezet vanuit Gebiedsontwikkeling Winterswijk voor een procesregisseur om de werkzaamheden op te starten.

Het advies is om;
- Een bedrag in te zetten van €50.000,- vanuit de beschikbare middelen van het Gebiedsproces Winterswijk voor verdere uitwerking van scenario 1 en het verkrijgen van subsidie voor voorbereiding en uitvoering van scenario 1.
- Een verzoek in te dienen bij de provincie Gelderland voor financiering van €610.000,- voor voorbereiding en uitvoering van scenario 1 in 2026.
- In te zetten op zo veel mogelijk financiering door rijk en provincie via bestaande subsidiestromen en lopende projecten van 2027 tot en met 2030 voor scenario 1 + 2 + 3.
- Een grotere uitvraag op de markt te zetten voor uitvoering van deze werkzaamheden.
- Een projectgroep op te zetten waarmee ingezet wordt op zo veel mogelijk uitvoering in 2026 om gebruik te kunnen maken van provinciale subsidie.

Indien externe financiering uitblijft dan wel ontoereikend blijkt, dan wordt een separaat voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd.

Rijkswaterstaat heeft rijksgelden beschikbaar voor boscompensatie. Daarmee zijn er kansen om bij nieuwe aanleg van bos en bomen zowel afwaardering van gronden als uitvoering te financieren. Verdere uitwerking hiervan zou passen bij nieuwe aanleg (scenario 3 en 6).
Ook wordt ingezet op andere financieringsmogelijkheden zoals de Spuk 2 en het Gebiedsproces Winterswijk.

Omschrijving	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**totalen**
Benodigde financiering gemeentelijk areaal						
Scenario 1 herstel stormschade; voorbereiding, ambtelijke capaciteit, aankoop, aanplant en nazorg	€ 550.000	€ 150.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 30.000	€ 800.000
Scenario 2 versterken bestaande groenstructuren; voorbereiding, ambtelijke capaciteit, aankoop, aanplant en nazorg	€ 60.000	€ 80.000	€ 40.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 200.000
Scenario 3; onderzoek nieuwe aanleg en meer groeiruimte		€ 50.000	€ 50.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 150.000
Voorverkenning subsidie en maatregelen 2026	€ 50.000					€ 50.000
Totalen	**€ 660.000**	**€ 280.000**	**€ 125.000**	**€ 70.000**	**€ 65.000**	**€ 1.200.000**
Dekking scenario 1, 2 en 3						
Scenario 1, budget aanvragen via begroting '27	€ 550.000	€ 150.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 30.000	€ 800.000
Scenario 2, budget aanvragen via begroting '27	€ 60.000	€ 80.000	€ 40.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 200.000
Scenario 3, budget aanvragen via begroting '27	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Subsidie kansen						
Spuk 1, 2026, nog aan te vragen	€ 610.000					
Spuk 2 irt N2000						
Gebiedsontwikkeling Winterswijk, beschikt	€ 50.000					
Boscompensatieregeling RWS						
Totalen	**€ 660.000**	**€ 230.000**	**€ 75.000**	**€ 45.000**	**€ 40.000**	**€ 1.050.000**

Terreinen derden
De totale kosten voor uitvoering van scenario 6 worden voor 2026 geraamd op €250.000,-. Daarbij wordt ingezet op circa €200.000,- subsidie vanuit de Spuk1 - gelden in 2026. Er ligt hiervoor nog geen toezegging.

De verwachting is dat er in 2026 een aantal kleinere en grotere projectinitiatieven op terreinen van derden ontstaan die na 2026 uitgevoerd kunnen worden.

Het advies is om;
- Een bedrag in te zetten van €50.000,- voor voorbereiding en uitvoering maatregelen in 2026 vanuit het onderhoudsbudget groen.
- Een verzoek in te dienen bij de provincie Gelderland voor financiering van €200.000,- voor voorbereiding en uitvoering van scenario 4 in 2026.
- Een inventarisatie te maken van mogelijkheden voor herstel, versterking en nieuwe aanleg op terrein van derden na 2026 en deze projecten op te nemen in het Gebiedsproces Winterswijk.
- In te zetten op volledige financiering door het rijk en de provincie via bestaande subsidiestromen en lopende projecten.
- Een projectgroep op te zetten waarmee ingezet wordt op zo veel mogelijk uitvoering in 2026 om gebruik te kunnen maken van provinciale subsidie.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030	totalen
Benodigde financiering terreinen derden						
Scenario 4 herstel (ondersteuning)	€ 200.000					€ 200.000
Scenario 5 versterking (van erf en landschap)		€ 200.000	€ 200.000			€ 400.000
Scenario 6 nieuwe aanleg (met integrale meerwaarde)		€ 50.000	€ 50.000	€ 350.000	€ 550.000	€ 1.000.000
Voorverkenning subsidie en maatregelen 2026	€ 50.000					€ 50.000
Totalen	**€ 250.000**	**€ 250.000**	**€ 250.000**	**€ 350.000**	**€ 550.000**	**€ 1.650.000**
Dekking scenario 6 (+ 4 en 5)						
Dekking uit gem. begroting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Subsidie kansen						€ -
Spuk 1, 2026, nog aan te vragen	€ 200.000					€ 200.000
Budget groenvoorziening	€ 50.000					€ 50.000
Boscompensatieregeling RWS						€ -
Totalen	**€ 250.000**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 250.000**

9. Vervolgaanpak bij instemming raad o.b.v. advies

Als de gemeenteraad in lijn met het advies besluit worden een aantal activiteiten parallel opgestart:

Start ambtelijke werkgroep
Om de werkzaamheden in samenhang op te starten en uit te voeren wordt een ambtelijke werkgroep ingesteld met specialisten op vlak van o.a. erfgoed, ecologie, landschap, groen, wegen, lobby en communicatie. Een projectleider wordt aangesteld om alle werkprocessen op elkaar af te stemmen en in een praktische stijl uit te voeren. Dit zijn onder andere:

Uitvoering gemeentelijk areaal
De ambitie voor herstel en versterking van bestaande wegbeplantingen wordt opgedeeld in een aantal deelprojecten die achtereenvolgens de komende 3 tot 5 jaren worden voorbereid, aanbesteed en uitgevoerd inclusief nazorg. Om gebruik te kunnen maken van provinciale financiering wordt gestart met een eerste aanplant langs wegen in 2026.

Voor de ambitie 'nieuwe aanleg' wordt in 2026 en 2027 een verkenning uitgevoerd welke oorspronkelijke landschapsstructuren langs gemeentelijke wegen en bermen teruggebracht kunnen worden en welke investeringen daarvoor nodig zijn. Onderdeel daarvan zijn ook grondzaken voor het vestigen van opstal, vergoeding voor functiewijziging of aankoop van gronden. Kansrijke maatregelen zijn veelal omvangrijk en worden geborgd in de Gebiedsontwikkeling Winterswijk.

Uitvoering terrein derden
De insteek voor herstel, versterking en nieuwe aanleg van landschapselementen krijgt het karakter van een erfbeplantingscampagne. Daarbij kunnen particulieren zich met korte lijntjes laten adviseren over inrichting, soortkeuze, aanleg en beheer na aanleg. Na akkoord op inrichtingsplannen volgt de aanleg in het eerstvolgend plantseizoen. Overwogen wordt om plannen gebundeld uit te laten voeren met oog op efficiëntie.
1e kwartaal 2026 zet de werkgroep de kaders en 'spelregels' op papier. Ook wordt onderzocht of een subsidieregeling nodig is of dat met projecten kan worden gewerkt. Zo nodig wordt er een regeling opgesteld. Parallel wordt van voorjaar tot herfst 2026 een publiekscampagne uitgevoerd waarmee bekendheid wordt gegeven aan het herstelprogramma.
Om zoveel mogelijk te kunnen varen op SPUK 1-gelden vindt advisering, honorering en aanleg van particuliere plannen zoveel mogelijk plaats in 2026.
Latere aanmeldingen of complexere projecten worden gebundeld en met andere middelen uitgevoerd in 2027, en zo nodig overgedragen aan Gebiedsontwikkeling Winterswijk.

Lobby en fondswerving
Voornoemde acties worden opgestart met bestaande middelen als overbruggingskrediet (zie 8; financiering). De gesprekken met provincie en Rijkswaterstaat voor mogelijke financiering zijn opgestart en worden voortgezet in eerste helft 2026. Afhankelijk van de beschikbaar komende gelden wordt de omvang van werkelijke werkbudgetten bepaald. De raad wordt over de voortgang van de herstelopgave en de mogelijke financiering geïnformeerd.

Samenwerking gebied
Net als dat in de crisisfase het noaberschap werd ingezet krijgt ook de planvorming en uitvoering een sterk participatief karakter. Zoveel mogelijk worden uitvoeringwerkzaamheden van projecten aanbesteed bij lokale aannemers. De gebiedspartijen worden onder andere via het WCL betrokken bij de publiekscampagne en gevraagd hun achterban te stimuleren om mee te doen aan de campagne. Mogelijk kunnen één of meerdere gebiedspartijen ook de advisering (voorwas) van aanvragen verzorgen.

Klimaatadaptieve beplanting
Aanvullend op het Bomenbeheerplan wordt gebruik gemaakt van een klimaatadaptief biodivers sortiment bij nieuwe beplanting. Ook bij het herstel van verloren gegane beplanting wordt hier rekening mee gehouden. In 2026 stelt de werkgroep in overleg met specialisten en gebiedspartijen een brochure op over geschikt sortiment. De raad zal per brief geïnformeerd worden over de aangepaste brochure sortiment.

Communicatie
Een eenduidige communicatie vanuit de gemeente en partners is nodig om koers te houden. En om duidelijk te maken waar het herstelprogramma voor staat en hoe deze zich verhoudt tot andere projecten en processen zoals Gebiedsontwikkeling Winterwijk. De communicatie wordt in samenwerking verder uitgewerkt.
De werkgroep verzorgt de doorlopende publiekscommunicatie over het herstelprogramma. Hierin wordt nieuws regelmatig gedeeld om successen te vieren en wordt het herstelprogramma levend gehouden, blijven partners en inwoners aangehaakt en enthousiast, en ontstaat voor het Winterswijks Cultuurlandschap een vliegwieleffect voor de komende jaren.

BIJLAGE 1: UITWERKING SCENARIO'S

Scenario 1: gemeentelijk areaal – herstel	
Scope	Beplantingen langs gemeentelijke wegen buitengebied. Aangevuld met herstel van enkele incidenten (ook binnen de kom) waaronder de nieuwe ontwikkeling van het spoorbosje.
Ambitie	Herstel van verloren elementen als gevolg van de storm op basis van Bomenbeleidsplan en nieuwe richtlijnen en normen (m.b.t. plantkeuze en plantafstanden). Voldoen aan de wettelijke verplichting vanuit de Omgevingswet.
Kansen	Naar verwachting uitvoering en draagvlak. Nieuw aan te planten boomkeuze kan klimaat adaptief. Uitvoering neemt beperkte tijd in beslag.
Risico's	Op langere termijn blijft (het huidige) risico van aanwezige kabels en leidingen en weinig groeiruimte in de berm bestaan. De bomen hebben daardoor een kortere levenscyclus. Met de huidige smalle bermen blijft (het huidige) risico aanrijschade groot.
Planperiode	Uitvoering opstarten in 2026, doorlooptijd circa 3 jaar. Faseren in 3 plantseizoenen waarna ook 3 jaar nazorg volgt.
Overweging	+ Korte termijn uitvoering mogelijk. + Financieel doorgerekend en goed te overzien. - Weinig meerwaarde voor klimaat, cultuurlandschap en natuur. - Geen meerwaarde voor de omgeving. + Op langere termijn kan eventueel bredere uitwerking alsnog plaatsvinden.

Scenario 2: gemeentelijk areaal – versterking (meerwaarde op eigen terrein)	
Scope	Scenario 1 aangevuld met: Oude structuren, struwelen en overhoeken op openbaar terrein herstellen Bestaande bermen langs openbare wegen.
Ambitie	Scenario 1 aangevuld met: Herstel en versterking van bestaande structuren, los van de stormschade. Reconstructie van verdwenen cultuurhistorische beplanting Uitvoering geven aan het Bomenbeheerplan uit 2017 (geen budget voor beschikbaar gesteld). Aanplant verloren gegane cultuurhistorische lanen (aan te planten lengte 1410m).
Kansen	Extra aanplant draagt bij aan meerdere doelen voor klimaat, omgeving en biodiversiteit. Extra aanplant geeft kansen voor financiering vanuit subsidies. Extra aanplant kan gevoeliger liggen in het gebied bij aanliggende eigenaren (b.v. kans op schaduwwerking). Mogelijkheden voor versterken van huidige structuren.
Risico's	Bestaande kabels en leidingen beperken mogelijke uitbreiding.
Planperiode	Uitvoering opstarten in 2026, doorlooptijd circa 3 tot 5 jaar.
Overweging	+ Mogelijkheden voor versterking landschap en biodiversiteit. + Mogelijkheden voor provinciale financiering (mits uitvoering 2026). + Bestaand beleid zoals Bomenbeheerplan en ecologisch bermbeheer waar nog geen budget voor gereserveerd was kan tot uitvoering komen - Langjarig programma.

Scenario 3: gemeentelijk areaal – nieuwe aanleg (meerwaarde voor omgeving en andere functies)	
Scope	Scenario 2 aangevuld met: Breed inzetten op alle openbare terreinen (ook andere overheden) in het buitengebied inclusief bermen en slootkanten waar zich mogelijkheden voordoen. Uitbreiding van standplaatsruimte.
Ambitie	Scenario 2 aangevuld met: Groeiruimte optimaliseren met meer ruimte langs openbare wegen waarbij ook kabels en leidingen een plek krijgt. Uitbreiding groenstructuren en standplaatsruimte voor bomen. Kansen benutten in relatie tot watergangen en beheer en onderhoud. Waar nodig stroken grond verwerven langs openbare wegen om meer groeiruimte en toekomstbestendige inrichting te realiseren. Kansen voor recreatie en aanleg wandel- of fietspaden met aandacht voor veiligheid.
Kansen	Dit vraagt om een integraal en breder uitgewerkt herstelplan. Meerjarige uitvoering (5 tot 15 jaar). Op langere termijn oplossing voor steeds groter wordend probleem met betrekking tot de ruimte langs openbare wegen. Kans voor verbeteren veiligheid en recreatieve ontsluiting Daar waar mogelijk kansen benutten waar eigenaren eigen grond in willen zetten.
Risico's	Investeren in communicatie, draagvlak en medewerking vanuit het gebied. Risico op weerstand vanuit aanliggende grondeigenaren.
Planperiode	Stappenplan 5 tot 10 jaar.
Overweging	+ Mogelijkheden voor versterking van diverse functies. Integraal werken. + Werken aan langere termijn knelpunten m.b.t. openbaar beheer. - Meerjarige uitvoering. - Grotere investering op integrale doelen in proces, samenwerking en draagvlak. - Financieel grote investering.

Scenario 4: terreinen derden – herstel (ondersteuning)	
Scope	Terrein van inwoners, (recreatie)ondernemers, agrariërs en landgoederen. Met uitzondering van TBO's.
Ambitie	Herstel van de stormschade. Gericht op houtwallen, laanbomen, fruitbomen, solitaire bomen en kleine cultuurhistorische objecten zoals kippenhokken en hooimijten (geen woningen, geen schoppes e.d.). De gemeente ondersteunt particulieren met advies, financiering van herstel van cultuurhistorische objecten en beschikbaar stellen van beplanting. Voorgesteld wordt om de uitvoering daarin bij de grondeigenaar te laten. Met uitzondering van schade welke vergoed wordt door verzekeraars.
Kansen en risico's	Groot draagvlak verwacht voor vrijwillige deelnamedoor particulieren. Mogelijk om gebruik te maken van bestaande regelingen en ondersteuning van andere partijen.
Risico's	Het kan moeilijk zijn om te onderbouwen welke herstelwerkzaamheden te relateren zijn aan de storm. De TBO's kunnen waar nodig zelf SPUK gelden aanvragen bij de provincie. Dus daarom in dit scenario buiten beschouwing laten.
Planperiode	Uitvoering in 2026. Maatregelen die in 2027 of later worden uitgevoerd komen niet in aanmerking voor de Spuk gelden.
Overweging	+ Groot draagvlak. + Kosten goed te reguleren m.b.v. vastgesteld werkbudget. + Zowel herstel a.g.v. de stormschade als een maatschappelijke plus.

Scenario 5: terrein derden – versterking (van erf en landschap)	
Scope	Zie scenario 4.
Ambitie	Scenario 4 aangevuld met: Het versterken van bestaande structuren zoals houtwallen, fruitboomgaarden en laanbomen. Aanleg van nieuwe beplantingen en landschapselementen. Uitvoering is niet beperkt tot herstel van stormschade maar wel gelimiteerd tot een maximaal bedrag.
Kansen	Dit biedt een maatschappelijke meerwaarde boven op het herstel van de stormschade. In de vorm van versterking van het bestaande landschap.
Risico's	Omdat deelname vrijwillig is en ingrepen beperkt zijn, worden er nu geen risico's voor dit scenario voorzien.
Planperiode	Tot maximaal 5 jaar.

Scenario 6: terrein derden – nieuwe aanleg (met integraal meerwaarde)	
Scope	Idem scenario 4 en 5 inclusief grotere landschapselementen.
Ambitie	Scenario 5 met aanvullend; Gehele vervanging van lanen en structuren Herstellen en duurzame instandhouding van cultuurhistorische elementen in het buitengebied. Breder dan alleen stormschade. Door inzet van bijvoorbeeld een Erfgoedklusbrigade.
Kansen en risico's	Door een bredere investering in het versterken van het landschap op terrein van derden wordt ook een meerwaarde bereikt voor onder meer recreatie, biodiversiteit en erfgoed.
Risico's	Opgave voor bouwwerken is klein geweest. Daar kunnen de verwachtingen niet heel hoog zijn.
Planperiode	Langere termijn in het gebiedsproces.